

การพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการสอบแบบ PISA โดยใช้แนวคิด
การอ่านจากต้นแบบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
A DEVELOPMENT OF READING LITERACY ABILITY IN ACCORDANCE WITH THE PISA
TEST USING BY READING APPRENTICESHIP APPROACH
OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

ทัศนี ศรีษฐพงษ์² และ วิภาวรรณ เอกวรรณง²

Tasaneer Satthaphong¹ and Wipawan Eakwannang²

¹อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹Lecturer at Department of Thai Language, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

²อาจารย์ สาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²Lecturer at Department of Education, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

Received: 10 May, 2019 Revised: January 1, 2020 Accepted: March 12, 2020 Published Online: March 28, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบเพื่อส่งเสริมส่งเสริมความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการสอบแบบ PISA ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และเพื่อ (2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/ 2 โรงเรียนราชวินิตมัธยม ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ระยะเวลาทดลอง 1 ภาคการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test dependent)

ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีหลักการสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน 4 ประการดังนี้ 1) การเรียนรู้จากต้นแบบ 2) การใช้กลวิธีการอ่าน 3) การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ 4) การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการกระตุ้นความรู้เดิมและฝึกอ่านตามต้นแบบ 2) ขั้นการวิเคราะห์โครงสร้างบทอ่าน 3) ขั้นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ 4) ขั้นการมีปฏิสัมพันธ์ 2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผลจากการทดลองใช้ พบว่า 2.1) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการสอบแบบ PISA สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 24.89, 31.23, 32.5, 35.18, 36.73 และ 38.1

คำสำคัญ: การรู้เรื่องการอ่าน แนวทางการสอบแบบ PISA แนวคิดการอ่านจากต้นแบบ

²Corresponding author: tasaneer.sa@ssru.ac.th

ABSTRACT

The purposes of this study were to, (1) develop an instructional model based on reading apprenticeship approach for enhancing reading literacy ability in accordance with the PISA test of lower secondary school students; and (2) evaluate the efficiency of the instructional model. The research procedure was divided into phases; 1) development of an instructional model based on real problem; and 2) effectiveness evaluation of an instructional model through implementation with the subjects who were thirty secondary students, of Rajavinit Mathayom School in Thailand. The duration of experiment was one semester. The research instrument were reading literacy follow the PISA test. The data were analyzed by using T-test dependent.

The research result show that: 1. The objectives of the developed instructional model were to enhancing reading literacy. This model had 4 principles: 1) Learning from model 2) Using reading strategies 3) Categories words related and 4) Experiences Interchange. The model consisted of 4 substages which were 1.1 Beginner and Reading Apprenticeship 1.2 Content Analytical 1.3 Categories words related 1.4 Experiences Interchange. 2. The effectiveness of the instructional model after implementation, it was found; 2.1) The score of reading literacy follow the PISA test higher than before the experiment at .05 level of significance in all components. The ability with most significant improvement. 2.2) The time series score of reading literacy were 24.89, 31.23, 32.5, 35.18, 36.73 and 38.1 the PISA test increase.

KEYWORDS: Reading literacy, PISA test, Reading apprenticeship approach

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาและเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาทั่วโลก เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การสร้างความคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหา อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้มีทักษะทางปัญญาสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ในการเรียนวิชาต่างๆ ไม่ว่าจะเรียนในห้องหรือนอกห้องเรียน ล้วนแล้วแต่ใช้การอ่านเป็นสื่อในการเรียนรู้ทั้งสิ้น กิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาร้อยละ 80 – 90 ต้องอาศัยการอ่าน ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการอ่าน จึงจะสามารถเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551; Troike, 2012; OECD, 2010; Perfetli et. al, 1998)

ปัจจุบันพบว่า เด็กไทยมีการอ่านหนังสือลดลง ร้อยละ 77.7 ในปี 2558 จาก 81.8 ในปี 2556 และใช้เวลาในการอ่าน 66 นาที ต่อวัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) ซึ่งรัฐบาลไทยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการอ่านและต้องการส่งเสริมให้เยาวชน คนไทยทุกคนอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น จึงประกาศ

ในปี พ.ศ. 2552 – 2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกให้คนในประเทศเห็นความสำคัญของการอ่าน

นอกจากนี้ พบว่า ในการประเมินทักษะการอ่านตามโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) ที่วัดความสามารถด้านการรู้เรื่อง การอ่าน (การอ่านเอาเรื่อง) การรู้คณิตศาสตร์ และการรู้วิทยาศาสตร์ โดยในปี 2015 ประเทศไทยมีผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนไทยมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติ คือ 415 อยู่ในช่วงลำดับ 56-60 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD มากกว่าหนึ่งระดับ ซึ่งคะแนนมาตรฐานของ PISA 2015 อยู่ที่ 493 คะแนน (สสวท., 2560) หมายถึง นักเรียนมีความชำนาญด้านการอ่านในระดับพื้นฐาน คือ สามารถอ่านและบอกสาระได้ต่อเมื่อข้อความที่อ่านค่อนข้างเด่นชัดตรงไปตรงมา สามารถสรุปอ้างอิงหรือเปรียบเทียบ หรือเชื่อมโยงเกี่ยวกับสิ่งที่เคยรู้ได้ในระดับต่ำ ประเมินและวิเคราะห์ได้ในระดับพื้นฐาน และเมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินในปี 2009 ที่เน้นเรื่องการรู้การอ่าน และปี 2012 ความสามารถในการรู้เรื่อง การอ่านมีแนวโน้มต่ำลง เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินการอ่าน PISA 2012 กับ PISA 2015 พบว่า ทุกกลุ่มโรงเรียนมีคะแนนการอ่านลดลงมาก กลุ่มโรงเรียนที่คะแนนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ สพฐ.1 คือ โรงเรียน สพฐ. ที่มาจากโรงเรียนขยายโอกาสเดิม และ กศพ. คือ โรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่มีคะแนนลดลงมากที่สุดและลดลงมากกว่าครึ่งระดับ (สสวท, 2560) ผลการประเมินการรู้เรื่อง การอ่าน พบว่า นักเรียนตอบข้อสอบถูกในสมรรถนะด้านการเข้าถึงและค้นสาระมากที่สุด 49.5% และตอบข้อสอบวัดสมรรถนะด้านการสะท้อนและประเมินน้อยที่สุด 39.7 % (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

กอปกับมีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่ประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า ค่าสถิติคะแนน O-NETชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 เรื่องการอ่าน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 42.64 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 50 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2558) แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการรู้เรื่อง การอ่านอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานซึ่งคะแนนดังกล่าวเป็นตัวบ่งชี้ด้านผู้เรียนที่ควรเร่งปรับปรุงและพัฒนาความสามารถทางการอ่านเป็นการด่วน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการอ่านจึงนับเป็นเรื่องสำคัญที่จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงและพัฒนาอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการรู้เรื่องการอ่านจะมีความสำคัญต่อผู้เรียน แต่ในปัจจุบันการพัฒนาการรู้เรื่อง การอ่านของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการรู้เรื่องการอ่าน พบว่า สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถรู้เรื่อง การอ่านได้ คือ ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ อ่านตีความไม่ได้ ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน ไม่ได้ ตลอดจนไม่ทราบบทประพันธ์หรือจุดประสงค์ของผู้เขียน ผู้เรียนไม่สามารถสรุปและจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่านได้ (สันติวัฒน์ จันทรีไค, 2560; ศิวกันท์ ปทุมสูติ, 2554; Chall and Curtis, 2003)

จากความสำคัญและปัญหาของการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ในข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงความเร่งด่วนในการแก้ปัญหาเรื่องการเรียนรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน โดยเฉพาะเกิดจากการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถการเรียนรู้เรื่องการอ่าน พบว่า แนวคิดการสอนอ่านที่น่าจะสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การอ่านให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ คือ แนวคิดการอ่านจากต้นแบบ (Reading Apprenticeship Approach) แนวคิดนี้มีลักษณะสำคัญคือการฝึกใช้กลวิธีในการอ่าน โดยครู ผู้เชี่ยวชาญ และเพื่อนจะเป็นแบบอย่างในการฝึกอ่านงานเขียนแต่ละประเภท บทบาทของครูจะเป็นต้นแบบในการใช้กลวิธีการอ่าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กลวิธีการอ่านด้วยตนเอง (Schoenbach, 2000 อ้างถึงใน Mehdian, 2009) รู้จักวางแผนเลือกเนื้อหาที่จะอ่าน และตรวจสอบความเข้าใจในขณะที่อ่าน รวมทั้งการประเมินผลในด้านความรู้ที่ได้รับ และภาระงานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งเลือกใช้กลวิธีการอ่านสำหรับงานเขียนที่ยากๆ (Matz, 2012) ซึ่งกลวิธีในการอ่านที่ต้นแบบนิยมใช้พัฒนาการอ่าน ได้แก่ 1) การคิดออกเสียง (Think Aloud) 2) การถามกับตนเอง (Self-Questioning) 3) การคาดเดา (Prediction) 4) การอ่านคร่าวๆ (Skimming/scanning) 5) การสรุปความ (Summarizing) 6) การหาข้อสรุป (Deducing) 7) การอ่านซ้ำ (Reread) 8) การขยายความ (elaborating) (Sipe, 2006; Mehdian 2009; ทศนีย์ เศรษฐพงษ์, 2560)

นอกจากนี้แนวคิดการอ่านจากต้นแบบเป็นแนวคิดที่ใช้ฝึกกับบทอ่านได้ทุกประเภท สามารถใช้ได้ในทุกระดับการศึกษา ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกแนวคิดการอ่านจากต้นแบบมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในด้านการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านตาม PISA ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบจากผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้
 - 2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
 - 2.2 ศึกษาพัฒนาการความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ในช่วงระหว่างการเรียนการสอนโดยทดลองก่อนและหลังเรียนต่อเนื่องตามช่วงเวลาที่กำหนด (Time-Series) โดยดูในด้านประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชวินิตที่เรียนรายวิชาการอ่าน
ท1202 ซึ่งเป็นรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2561
จำนวน 30 คน เนื่องจากมีลักษณะตรงกับจุดมุ่งหมายการวิจัยที่มุ่งศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่
เรียนรายวิชาการอ่าน

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา เพื่อพัฒนา
รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน
ตามแนวทางการสอบแบบ PISA ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีขั้นตอนในการวิจัย
2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยการศึกษาปัญหาการรู้เรื่องการอ่านของ
นักเรียน และแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา การตรวจสอบคุณภาพและจัดทำเอกสารประกอบ
รูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน โดยการพัฒนาเครื่องมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ
ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน

การดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียน โดยผู้วิจัย ดำเนินการดังนี้

1.1 การสร้างรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัย กำหนดหลักการของรูปแบบการเรียน
การสอน โดยการวิเคราะห์แนวคิดการอ่านจากต้นแบบ แล้วนำมากำหนดเป็นหลักการของรูปแบบการเรียน
การสอน ดังนี้

1.1.1 การเรียนรู้จากต้นแบบ คือ การให้ข้อมูลพื้นฐานการอ่านและกลวิธีที่ใช้
ในการอ่าน โดยมีต้นแบบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อนที่มีบทบาทในการให้คำแนะนำ และสาธิต
การใช้กลวิธี และผู้สอนเสริมต่อการเรียนรู้ระหว่างการฝึกอ่าน

1.1.2 การใช้กลวิธีในการอ่าน คือ การนำกลวิธีในการอ่านต่างๆ มาปรับใช้ให้สัมพันธ์กับ
บทอ่าน ประสพการณ์ความรู้เดิมและความสนใจของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านและ
สามารถวิเคราะห์บทอ่านได้

1.1.3 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ คือ การระบุข้อความสำคัญแล้วเชื่อมโยง
ความสัมพันธ์โดยจัดหมวดหมู่เข้าด้วยกันแล้ว ช่วยพัฒนากระบวนการคิดส่งผลให้ผู้อ่านตีความได้ดี

1.1.4 การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการอ่าน โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ช่วยแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีทิศทาง

1.2 การจัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้จัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อบรรจุแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การประเมินผลไว้ 2 ประเภท คือ 1.เอกสารรูปแบบการเรียนการสอน 2. เอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น แล้วเลือกประเภทของงานเขียน 4 ประเภท ได้แก่ นิทาน แผนภูมิ ป้ายประกาศและบทความวิชาการตามกรอบการประเมิน PISA มาทดลองสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบ จำนวน 12 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 36 ชั่วโมง

2. การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน เมื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยนำร่างของรูปแบบการเรียนการสอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนโดยผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17 แสดงว่าองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในสภาพการเรียนการสอนจริง จากนั้นมีการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองจริงจำนวน 12 สัปดาห์ และมีการเก็บข้อมูลคะแนนพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านจำนวน 4 ครั้ง ในสัปดาห์ที่ 3, 6, 9, และ 12

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วย แบบทดสอบความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน โดยมีลักษณะคู่ขนานกัน แบบทดสอบมีลักษณะเป็นแบบสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 38 ข้อ และอัตนัยจำนวน 12 ข้อ รวม 50 คะแนน

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย แบบบันทึกผลการอ่านของผู้เรียน (Reading's log) เพื่อผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาการการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียนในช่วงเวลาที่ดำเนินการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยให้ผู้เรียนเขียนบันทึกผลการอ่านเอง ในแต่ละชั่วโมง ผู้วิจัยพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะในการรู้เรื่องการอ่าน ซึ่งกำหนดการให้คะแนน (Scoring Rubrics) โดยกำหนดสัดส่วนการให้คะแนนตามความสำคัญขององค์ประกอบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการค้นหาสาระ (20 คะแนน) 2) ด้านการตีความ (15 คะแนน) 3) ด้านการวิเคราะห์และประเมิน (15 คะแนน) และในแต่ละด้านจะแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดแบบอนุกรมเวลา (The One-Group Time Series Design) ซึ่งเป็นการศึกษากลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว แต่มีการวัดซ้ำตามช่วงเวลาที่กำหนดหลายครั้งทั้งก่อน ระหว่างและหลังการทดลองเพื่อดูพัฒนาการดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้สอนประเมินการรู้เรื่องการอ่าน จากแบบทดสอบความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน โดยทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการสอน (Pre-test) แล้วพิจารณาผลการวัดความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลอง

4.2 ผู้สอนทำการสอนในชั้นเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นตามแนวทางในรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4.3 ผู้สอนประเมินความก้าวหน้าระหว่างเรียน โดยประเมินผลการเขียนบันทึกผลการอ่านตามเกณฑ์การให้คะแนน (scoring rubrics) ของผู้เรียนซึ่งได้จากการทดสอบ 4 ครั้ง ในสัปดาห์ที่ 3, 6, 9, และ 12

4.4 หลังจากการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยประเมินความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านด้วยแบบทดสอบหลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

5.1 การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรู้เรื่องการอ่านของกลุ่มทดลอง ทั้งก่อน ระหว่างและหลังการทดลอง

5.2 การเปรียบเทียบคะแนนการรู้เรื่องการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

5.3 การเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการการรู้เรื่องการอ่านก่อน ระหว่างและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-Way Analysis of Variance with Repeated Measures) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน คือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน

1.2 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 หลักการ ดังนี้

1.2.1 การเรียนรู้จากต้นแบบ คือ การให้ข้อมูลพื้นฐานการอ่านและกลวิธีในการอ่าน โดยต้นแบบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อนที่มีบทบาทในการให้คำแนะนำ และสาธิตการใช้กลวิธี และผู้สอนเสริมต่อการเรียนรู้ระหว่างการฝึกอ่านช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการอ่านเขียนแต่ละประเภทและเรียนรู้หลักการใช้กลวิธีการอ่านต่างๆ

1.2.2 การใช้กลวิธีการอ่าน คือ การนำกลวิธีการอ่านต่างๆ มาปรับใช้ให้สัมพันธ์กับ บทอ่าน ประสบการณ์ความรู้เดิมและความสนใจของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่านและสามารถวิเคราะห์บทอ่านได้

1.2.3 การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ คือ การระบุค่า สำนวนหรือข้อความสำคัญเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์โดยจัดหมวดหมู่เข้าด้วยกันแล้วสะท้อนผลโดยการสร้างผังความสัมพันธ์ของความหมายช่วยพัฒนากระบวนการคิดซึ่งส่งผลต่อการตีความของผู้อ่าน

1.2.4 การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการอ่าน โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น ด้วยการอภิปรายตามผังความสัมพันธ์ของความหมาย เพื่อให้และรับข้อมูลป้อนกลับในบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ช่วยขยายขอบเขตความรู้จากการอ่านและแสดงความคิดเห็นได้

1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 การกระตุ้นความรู้เดิมและฝึกอ่านตามต้นแบบ การอธิบายความรู้พื้นฐานการอ่านตามประเภทที่จะใช้ฝึก และสาธิตการใช้กลวิธี จากต้นแบบ ต้นแบบกระตุ้นความรู้เดิมเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวนและข้อความที่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นการวิเคราะห์โครงสร้างบทอ่าน ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีในการอ่านตามต้นแบบ การฝึกอ่านตามต้นแบบ โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ผู้เรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อความที่ได้จากบทอ่านและยืดหยุ่นการใช้กลวิธีในการอ่านอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาการอ่านของตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ การเขียนบันทึกการอ่าน เพื่อสรุปสาระสำคัญและสะท้อนความคิดจากบทอ่าน

ขั้นที่ 4 ขั้นการมีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนร่วมกันนำเสนอผลการอ่านและอภิปรายแลกเปลี่ยนสาระที่ได้จากบทอ่านและกลวิธีที่ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการสอบแบบ PISA ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีคะแนนเต็ม 50 คะแนน

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของกลุ่มตัวอย่างก่อนและ

หลังการทดลอง (N= 30)

ความสามารถใน	ก่อนเรียน		หลังเรียน		D	t	p
การรู้เรื่องการอ่าน	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			
คะแนนเต็ม 50 คะแนน	24.89	5.070	38.1	6.012	13.21	14.962	.000*

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 1 พบว่า หลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 24.89 และมีคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 38.1

ผลการศึกษาพัฒนาการความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านซึ่งได้จากการทดสอบ 4 ครั้ง ในสัปดาห์ที่ 3, 6, 9, และ 12 เป็นการวัดคะแนนความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของกลุ่มตัวอย่าง ในระยะต่างๆ ของการทดลอง (N=30)

สัปดาห์ที่	ระยะการทดลอง	$\bar{x}$	S.D.
1	ครั้งที่ 1 การทดสอบก่อนเรียน	24.89	0.926
2	ครั้งที่ 2 การอ่านแผนภูมิ	31.23	0.331
3	ครั้งที่ 3 การอ่านบทความ	32.5	0.346
4	ครั้งที่ 4 การอ่านนิทาน	35.18	0.78
5	ครั้งที่ 5 การอ่านป้ายประกาศ	36.73	0.799
6	ครั้งที่ 6 การทดสอบหลังเรียน	38.1	1.098

ตารางที่ 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของกลุ่มตัวอย่างในการทดสอบระยะที่ 1-6 คิดเป็นร้อยละ 24.89, 31.23, 32.5, 35.18, 36.73 และ 38.1 เมื่อพิจารณาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน พบว่า ในสัปดาห์ที่ 1 กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านน้อยสุด เนื่องจากการทดสอบก่อนเรียน แต่หลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้เรียนมีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ที่ 2-5 และสัปดาห์ที่ 6 เป็นการทดสอบหลังเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Smith (2009) ได้ศึกษาผลการใช้แนวความคิดการอ่านจากต้นแบบที่มีต่อการรู้คิด (Metacognition) และความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน หลังการทดลอง พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยแนวความคิดการอ่านจากต้นแบบมีการตระหนักรู้คิดและเข้าใจบทอ่านสูงขึ้น ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนมีจุดเด่นคือ ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่าน การวิเคราะห์ส่วนประกอบของงานเขียน การตีความ และการแสดงความคิดเห็น

ความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียน เกิดขึ้นจากการนำแนวความคิดการอ่านจากต้นแบบมาพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนช่วยพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านให้แก่ผู้เรียนในด้านการค้นสาระ การตีความ และการวิเคราะห์และประเมิน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการรู้เรื่องการอ่าน โดยแนวความคิดการอ่านจากต้นแบบเน้นการใช้กลวิธีการอ่านทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์งานเขียนได้ถูกต้อง ผู้เรียนฝึกการสื่อสาร (Metacognition Conversation) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในขณะที่อ่าน โดยการแลกเปลี่ยนความรู้กัน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านให้มากขึ้น

เนื่องจากแนวคิดการอ่านจากต้นแบบมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีสรคนิยมทางสังคม (Social Constructivism) ของ Vygotsky (1986) ที่เชื่อว่า การพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนคือ การพึ่งพาทางสังคม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งผู้เรียนที่มีปัญหาในการปฏิบัติภาระงาน จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้กลวิธีการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนเหล่านั้นให้สามารถปฏิบัติภาระงานได้ ผู้สอนสามารถเป็นแบบอย่าง (Modeling) ในการฝึกและให้คำปรึกษา รวมทั้งการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ซึ่งผู้สอนสามารถดึงศักยภาพของผู้เรียนและเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ Wilhelm (2000) ได้กล่าวว่า งานเขียนของ Vygotsky ทำให้เชื่อว่าทุกอย่างที่เรียนรู้จะต้องได้รับการสอน และการสอนอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น คือ การถ่ายทอดประสบการณ์การใช้กลวิธีการอ่าน ซึ่งในชั้นเรียนทั้งครูและผู้เรียนก็สามารถเป็นคนถ่ายทอดกลวิธีการอ่านได้

นอกจากนี้แนวคิดการอ่านจากต้นแบบมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของ Bandura (1986) เชื่อว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง และเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Observational Learning or Modeling) ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนของผู้วิจัยมีขั้นตอนสำคัญคือขั้นเรียนรู้และฝึกอ่านตามต้นแบบ โดยผู้เรียนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับประเภทของบทอ่านและกลวิธีในการอ่านงานเขียนแต่ละประเภทจากต้นแบบซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน ผู้สอน สื่อการเรียนการสอน และผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่าน ซึ่งแนวทางนี้จะสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับการศึกษาของ Greenleaf et al. (2011) ที่พบว่า การพัฒนาความสามารถในการอ่าน ผู้สอนคือผู้มีบทบาทอย่างยิ่งในการแสดงตัวอย่างวิธีการอ่านและการอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่าน และการฝึกปฏิบัติอ่านตามนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และจากการแนะนำของผู้สอนสามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างที่อ่านของผู้เรียน เกิดการเลือกใช้กลวิธีการอ่านต่างๆ ตอบสนองตามวัตถุประสงค์ที่ตนต้องการได้

2. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

การอภิปรายผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมีประเด็นสำคัญ 3 ประเด็น ได้แก่ จุดเด่น ข้อจำกัด และโอกาสในการนำไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 จุดเด่นของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนมีจุดเด่น 2 ประการ ดังนี้

1) รูปแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพจริง

รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่มีฐานมาจากการศึกษาปัญหาการรู้เรื่องการอ่านของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ผลประเมินการอ่าน การสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียนในเรื่องปัญหาและสาเหตุของการอ่าน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้มาสรุปเป็นปัญหาการรู้เรื่องการอ่าน และเพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่สามารถช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการในบริบทจริงของผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาได้นำแนวคิดการอ่านจากต้นแบบมาช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านการรู้เรื่องการอ่านให้สามารถค้นสาระ การตีความและวิเคราะห์และประเมินสิ่งที่อ่านได้ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากต้นแบบที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการอ่าน และได้รับการแนะนำการใช้กลวิธีในการอ่าน การสังเกตขั้นตอนการใช้กลวิธีในการอ่านก่อนการอ่านทุกครั้ง

ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นช่วยแก้ปัญหาการรู้เรื่องการอ่านได้ ดังที่ รายงานผลการศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนพัฒนาการรู้เรื่องการอ่านของสันติวัฒน์ จันทโร (2560) พบสาเหตุที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถรู้เรื่องการอ่านได้ คือ ผู้เรียนไม่มีกลวิธีหรือเทคนิคในการอ่าน เนื่องจากผู้สอนไม่เน้นความสำคัญของกลวิธีหรือกระบวนการอ่าน ไม่สอนเทคนิควิธีการอ่านที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นจึงช่วยแก้ปัญหาของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในบริบทจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาอย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน มีศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดการอ่านจากต้นแบบมากำหนดเป็นหลักการของรูปแบบ และเชื่อมโยงไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นมีการนำไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิก่อนจะนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองสอนจำนวน 2 ครั้ง ก่อนนำไปสอนจริง สอดคล้องกับแนวคิดของทิตินา แคมมณี (2554) ที่สรุปขั้นตอนสำคัญในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ต้องมีความสอดคล้องระหว่างหลักการ แนวคิดทฤษฎี และองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ตลอดจนการกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ มีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองหรือใช้ในสถานการณ์จริง แล้วจึงนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

2.2 ข้อจำกัดของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีเป้าหมายในการแก้ปัญหาการรู้เรื่องการอ่านในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กิจกรรมของขั้นตอนมีการนำต้นแบบมาเป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนได้สังเกตเรียนรู้กลวิธีการอ่าน ดังนั้น ผู้เป็นต้นแบบจึงมีบทบาทสำคัญเพราะจะต้องเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับงานเขียนประเภทต่างๆ มีประสบการณ์การอ่านและมีกลวิธีในการอ่าน เนื่องจากต้นแบบต้องเป็นผู้แนะนำผู้เรียนได้ทั้งแนวทางในการปฏิบัติการอ่านและเนื้อหาสาระในบทอ่านแต่ละประเภท เป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ยิ่งขึ้น บุคคลดังกล่าวผู้เรียนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เกิดความกระจำในการฝึกอ่านงานเขียนประเภทนั้นๆ ดังที่ Smith (2009) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนอ่านบทอ่านที่มีความซับซ้อน เช่น การอ่านเรื่องสั้น กวีนิพนธ์ งานวิจัย ต้นแบบในการอ่านควรเป็นผู้เชี่ยวชาญในการอ่านงานเขียนเหล่านั้น และ Braunger et al. (2005) กล่าวว่า ต้นแบบ ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญที่คัดเลือกมาจากผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานเขียนนั้นๆ เช่น นักเขียน นักวิจารณ์ นักวิจัย มาอธิบายและสาธิตวิธีการใช้กลวิธีในการอ่านให้แก่ผู้เรียน

นอกจากนี้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีข้อจำกัดในเรื่องการคัดเลือกบทอ่าน เนื่องจากบทอ่านที่ใช้ฝึกอ่านในงานวิจัยมาจากแนวทางการประเมินของ PISA ซึ่งแบ่งประเภทออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ บทความ ป้ายประกาศ วรรณกรรม และแผนภูมิตารางต่างๆ ที่สอดคล้องตามกรอบการประเมิน PISA ซึ่งบทอ่านดังกล่าวต้องใช้ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ในการทำความเข้าใจสาระสำคัญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) พบว่า นักเรียนต้องมียานเขียนที่มีรูปแบบหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2551) ได้แบ่งประเภทการอ่านที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา คือ งานเขียนเชิงวิชาการ บันเทิงคดี และสารคดี ซึ่งเป็นงานเขียนที่จำเป็นต่อการเรียนและการประเมินผลและ

การประกอบวิชาชีพในอนาคต ในการวิจัยมีการนำแผนที่การเดินทางในสนามบิน สถานีรถไฟ รถไฟฟ้า ทำเรือ สถานีรถประจำทาง พบว่า ผู้เรียนในต่างจังหวัดไม่สามารถอ่านแผนที่ดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีประสบการณ์จากการเดินทางดังกล่าว และไม่ได้อยู่ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ดังนั้นการกำหนดบทอ่านควรมาจากเรื่องใกล้ตัวผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Lowey (2010) กล่าวว่า ในการจัดเตรียมเนื้อหาที่มีความเหมาะสมและน่าสนใจสำหรับผู้เรียน ผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาในบทเรียนว่าเรื่องใดที่ผู้เรียนต้องการเพื่อที่จะได้จัดตารางการอ่านได้เหมาะสมตลอดทั้งปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีพื้นฐานในการอ่านงานเขียนประเภทต่างๆ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้ที่สนใจนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ควรปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน เช่น การปรับประเภทของบทอ่านให้มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันหรือตรงกับความสนใจของผู้เรียน

1.2 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้มีความสำคัญที่ต้นแบบ ซึ่งเป็นผู้อธิบายและฝึกปฏิบัติ วิธีการใช้กลวิธีในการอ่าน ผู้เป็นต้นแบบได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้สอน ผู้เรียน และสื่อการเรียนการสอน ซึ่งบทบาทของต้นแบบต้องแสดงอธิบายวิธีการใช้กลวิธีในการอ่านของตนเองอย่างชัดเจน และสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ดังนั้น การนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ ผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมทั้งต้นแบบถึงกลวิธีที่เลือกใช้ในการฝึกอ่านงานเขียนแต่ละประเภท

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 การวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่อง การอ่าน ซึ่งมีองค์ประกอบความสามารถในการค้นสาระ การตีความ และการวิเคราะห์และประเมิน ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) การอ่านเชิงวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมความรู้ ความสามารถของผู้เรียนในด้านการอ่านต่อไป

2.2 การวิจัยครั้งต่อไปควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการตีความจากบทอ่าน เนื่องจากผลการวิจัยในระยะที่ 2 แสดงให้เห็นถึงคะแนนการตีความบทอ่านที่ผู้เรียนไม่มีพัฒนาการ แสดงให้เห็นว่าควรเพิ่มกลวิธีการอ่านที่มีความเข้มข้นที่ช่วยให้ผู้เรียนตีความวัตถุประสงค์ของผู้เขียน หรือตีความคำยาก คำสำคัญในบทอ่านได้

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนจากโรงเรียนร่วมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาจึงมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการพัฒนานักเรียนร่วมกัน หากจะทำการวิจัยโรงเรียนอื่นๆ นั้น ควรดูช่วงเวลาหลังสอบกลางภาคซึ่งเป็นเวลาที่ครูสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ ได้ และไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ครูจนเกินไป

2.4 การวิจัยครั้งต่อไปสามารถคัดเลือกบทอ่านตามกรอบการประเมินของ PISA ที่เน้นงานเขียนประเภท สถานการณ์ส่วนตัว เช่น จดหมาย ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ นิยาย ชิวประวัติ ความรู้ ข่าวสาร บล็อกส่วนบุคคล หรือสถานการณ์สาธารณะ เช่น ประกาศ กฎระเบียบ มติที่ประชุม ข่าว (สิ่งพิมพ์/

ออนไลน์) หรือสถานการณ์การทำงานอาชีพ เช่น วิธีทำ/คู่มือ ตารางการทำงาน กำหนดการ บันทึกข้อความ รายงาน แผนผัง แผนที่ ตาราง กราฟมาฝึกให้ผู้เรียนได้อ่าน

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่สนับสนุนทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่ให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการทำวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2560). **ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) ปี ๒๐๑๘**. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2560, จาก <http://bet.obec.go.th/index/wp-content/uploads/2017/11/Post-pisa.pdf>
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. (2551). **ภาษากับการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: พี เพรส.
- ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์. (2560). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบและกลวิธีฝังสัมพันธ์ของความหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แคมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2554). **เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้แก้ยูนิดเดียว**. กรุงเทพฯ: นวสาส์นการพิมพ์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2558). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2560, จาก <http://www.niets.or.th>.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). **ผลการประเมิน PISA 2015 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สันติวัฒน์ จันทรีไธ. (2560). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้และการเรียนรู้แบบกำกับตนเองเพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). **สำรวจการอ่านหนังสือของประชากร ปี 2555**. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2560, จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/readingRep56.pdf>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). **การสำรวจการอ่านของประชากร พ.ศ. 2558**. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2560, จาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/read_Pocket54.pdf

- Bandura, A. (1986). **Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory**. NJ: Prentice Hall.
- Braunger, J., Donahue, D. M., Evans, K., & Galguera, T. (2005). **Rethinking Preparation for Content-Area Teaching: The Reading Apprenticeship Approach**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Chall, J. S., & Curtis, M. E. (2003). Children with reading Difficulties. **Handbook of Research on Teaching English Language Arts**. NJ: Erlbaum.
- Greenleaf, C. L., Litman, C., Hanson, T. L., Rosen, R., Boscardin, C. K., Herman, J., & Jones, B. (2011). Integrating literacy and science in biology: Teaching and learning impacts of reading apprenticeship professional development. **American Educational Research Journal**, 48(3), 647-717.
- Lowery, D. C. (2010). **A Comparison of The Effects of Instruction Using Traditional Methods to Instruction Using Reading Apprenticeship**. Doctoral dissertation. Education in Secondary Education in the Department of Curriculum, Instruction, and Special Education Mississippi State, Mississippi.
- Matz, D. S. (2012). **Reading apprenticeship classrooms: effectiveness of Teacher think-alouds to increase the metacognition of 7TM grade social studies students**. Doctoral dissertation, Faculty of the School of Human Service Professions, Widener University.
- Mehdian, N. (2009). Teacher's role in the reading apprenticeship framework: Aid by the side or sage by the stage. **English Language Teaching**, 2(1), 3-12.
- OECD. (2010). **PISA 2009 Results: What Students Know and Can Do – Student Performance in Reading, Mathematics and Science**. Retrieved March 12, 2014, from <http://dx.doi.org/10.1787/9789264091450-en>
- Perfetti, C. A., & Marron, M. A. (1998). **Learning to read: Literacy acquisition by children and adults**. Retrieved March 15, 2016, from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED396155.pdf>
- Sipe, K. L. (2006). **Reading Apprenticeship Training: Implementation of Reading Instruction in Secondary Content Specific Courses**. Doctor of Education, Immaculata University, Pennsylvania.
- Smith, P. R. (2009). **The Effects Of Reading Apprenticeship on Junior College Students' Metacognitive Awareness and Comprehension of Academic Texts**. Doctoral dissertation, The University of Southern Mississippi.
- Troike, M. S. (2012). **Introducing second Language Acquisition**. New York: United States of America by Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. (1986). **Thought and language**. MA: MIT Press.
- Wilhelm, J. D. (2000). The enemy is orthodoxy!. **Voices from the Middle**, 8(2), 60.